

Domènec Reixach n'és el director des de 1988

Deu anys de Centre Dramàtic

La celebració dels deu anys del Centre Dramàtic de la Generalitat ha coincidit amb un moment de consolidació de la política d'ajut a la creació de textos catalans que ha potenciat el Centre en els darrers dos anys.

Una dramaturgia contemporània ha de reflectir o perllongar d'alguna manera la dramaturgia clàssica. Trobar un estil propi per a muntar els nostres clàssics és un deute pendent que ha de resoldre el Centre Dramàtic. L'altre gran repte és el de donar a conèixer els nostres autors contemporanis a l'estranger." Amb aquestes paraules, Domènec Reixach, director del Centre Dramàtic de la Generalitat de Catalunya, que celebra aquests dies els seus primers anys d'existència, resumeix algunes de les aspiracions bàsiques que el Centre té plantejades per al futur immediat. La celebració d'aquests deu anys ha coincidit amb un moment en què es comencen a apreciar els resultats del nou impuls que Reixach va donar al Centre des del seu nomenament com a director el 1988. Una data que simbolitza en certa manera el naixement d'aquesta nova política és el 18 de gener de 1989, amb l'estrena de *Elsa Schneider*, de Sergi Belbel, premi de teatre Ignasi Iglesias, que es presentava al Romea sota la direcció de Ramon Simó. En aquesta estrena s'endevinava l'aposta radical que el nou equip de gestió del Centre havia decidit jugar: prendre amb tota seriositat la possibilitat de muntar autors catalans contemporanis, i incidir en el teatre de text com a element decisiu per tal de redreçar la nostra dramaturgia.

En aquests dos anys, aquests objectius s'han començat a veure acomplerts, i el que semblava un salt en el buit s'ha revelat com un camí possible i en definitiva necessari per a la consolidació d'una identitat teatral nacional. Estrenes d'obres com *El viatge* de Vázquez Montalbán, *Tàlem* de Sergi Belbel, *Residuals* de Jordi Teixidor, *Alfons IV* de Muñoz Pujol, *Restauració* d'Eduardo Mendoza, *Desig* de Benet i Jornet, són una demostració palpable que una gestió encaminada a fer nàixer textos catalans nous acabaria proporcionant-los. Les borses d'ajut a la creació, el cicle de monòlegs *De l'autor a l'actor*, la co-producció de guions radiofònic-teatral, les

Domènec Reixach, un director per a un aniversari.

estrenes dels premis Ignasi Iglesias, són algunes de les eines que el Centre està utilitzant amb resultats fins ara ben sòlids. Domènec Reixach es mostra en aquest sentit satisfet i optimista: "El nivell dels textos cada vegada serà millor. Sabiem ehi havia una energia dramàtica per canalitzar". La pràctica d'aquesta política s'ha pogut portar a terme, evidentment, en un moment en què el Centre, a través del treball efectuat en un primer temps per Xavier Fàbregas, però sobretot, per Hermann Bonnín, ha anat consolidant la seva infraestructura i creant uns canals de gestió

i una estructura administrativa capaç de fer front a aquesta nova aposta.

TRES DIRECTORS EN DEU ANYS

Va ser el març de 1981, amb l'estrena de l'espectacle *Nit de Sant Joan* de Dagoll Dagom, que el Centre Dramàtic va entrar en funcionament sota la direcció del desparegut Xavier Fàbregas. Des d'aleshores, l'activitat del Centre es pot comptabilitzar en 3.650 nits d'actuació, 193 obres, 140 autors, i 106 companyies. Per a Domènec Reixach, "cada director del Centre ha mar-

cat una mica el seu propi estil, però l'ha marcat sense un afany de protagonisme, i s'ha intentat adaptar a les necessitats de cada moment. Quan Fàbregas inicia la seva gestió, veu que el Centre ha de nàixer per a canalitzar el que ja existeix, potenciar i ajudar a un nivell institucional les companyies del país. "Aquesta gestió de Fàbregas s'interromp polèmicament a finals del mateix 1981, quan dimiteix arran de l'escàndol produït per les censures de llenguatge que rep l'espectacle *Els Beatles contra els Rolling Stones*. El nou director del Centre va ser Hermann Bonnin.

teatres, i creava ofertes més experimentals com les del cicle *Teatre Obert*.

SEGELL PROPI

En tot aquest període, la creació de textos catalans contemporanis va ser certament poc considerada, i és l'aspecte que Reixach ha potenciat des del seu nomenament. Segons el nou director, "la política de Bonnin va ser molt àmplia i oberta, i és possible que aquesta voluntat d'obrir-se a tothom se li acabés girant en contra. Quan jo vaig arribar-hi, em va semblar

que marca la continuïtat en les activitats del Centre.

Ara, al costat d'aquesta dramaturgia contemporània, Reixach té plantejat el tema dels clàssics catalans. "És una qüestió efectivament pendent, però no està aturada. Aquest teatre ha d'estar molt estudiat, ha de tenir gairebé un equip propi que s'hi dediqui. Vull aconseguir que el Centre acabi creant un estil particular de llegir els nostres clàssics."

Però, a més, per a Reixach "és necessari que l'aposta per la creació contemporània no es quedi a casa." Per això, i a més del

JORDI MORERA

que el va dirigir fins al 1988. Per a Reixach, que va treballar com a coordinador en els darrers tres anys de l'etapa Bonnin, aquest "va veure la necessitat de crear un gran repertori amb els grans directors que Catalunya havia tingut fins aleshores, atorgant-los l'oportunitat que el Centre Dramàtic fos una mica casa de tots ells." A través d'aquesta política, vindria una època de grans i espectaculars muntatges com *Marat Sade*, *L'òpera de tres rals*, *La ronda*, *El cafè de la marina* o *Maria Rosa*. Paral·lelament, el Centre propiciava co-produccions amb companyies d'altres

que era el moment d'imprimir al Centre Dramàtic un segell propi. En realitat, ja durant la segona etapa de Bonnin, aquest va concentrar en el Romea tota l'activitat, factor important per a atorgar una personalitat pròpia al Centre. "Ara, aquesta personalitat s'ha afiançat a través de la potenciació de la nova dramaturgia catalana de text, i d'una certa regularitat en l'equip de treball: directors com Sergi Belbel, Ramon Simó, o Ariel García Valdés, actrius com Anna Guell o Laura Conejero, l'escenògraf Joaquim Roy, el músic Oscar Roig, semblen constituir un grup ple d'afinitat

circuit propi que està creant amb altres teatres de Catalunya interessats en el projecte, el Centre viatja a fora: realitza intercanvis amb Centres Dramàtics d'altres autonomies, i amb teatres d'arreu d'Europa. "Potenciar el nostre teatre de text cara enfora, per tal que els autors catalans interessin, siguin traduïts i escenificats, és un objectiu prioritari. Fins que no ho aconseguim, tenim una important feina a fer." L'aposta és ambiciosa, però els resultats obtinguts fins ara són significativament encoratjadors..

Xavier Pérez